

ÚZEMNÝ PLÁN ZÓNY HORNÁ MLYNSKÁ DOLINA

PRÍLOHA Č. 1 – DOLOŽKA CIVILNEJ OCHRANY

APRÍL 2025

OBSTARÁVATEĽ

Mestská časť Bratislava-Nové Mesto
www.banm.sk

SPRACOVATEĽ

AŽ PROJEKT s.r.o.
www.azprojekt.sk

OBSAH

1	ÚVOD	4
1.1	Východiskové podklady	4
2	RIEŠENÉ ÚZEMIE	5
2.1.1	Opis a členenie riešeného územia	7
2.1.2	Základné údaje o mestskej časti	7
2.1.3	Klimatické podmienky	7
2.1.4	Oblasti možného ohrozenia svahovými deformáciami a seizmickou činnosťou	7
2.1.5	Oblasti možného ohrozenia povodňami, oblasti možného ohrozenia v prípade porušenia vodnej stavby	8
2.1.6	Ohrozenie požiarmi a výbuchmi	8
2.1.7	Oblasti ohrozené všetkými druhmi dopravy	9
2.1.8	Oblasti možného ohrozenia únikom nebezpečnej látky vyplývajúce z charakteristiky nebezpečných látok	12
2.1.9	Oblasti možného ohrozenia vznikom chorôb, epidémií a pandémieí	13
2.1.10	Oblasti ohrozené inými druhmi mimoriadnych udalostí	15
2.1.11	Prehľad rizík na analyzovanom území	16
3	NÁVRH OPATRENÍ	18
3.1	Zásady CO	18
3.1.1	Stavebnotechnické požiadavky	18
3.2	Technické podmienky	19
3.2.1	Charakteristika územia z hľadiska CO	19
3.3	Záver	20

1 ÚVOD

Doložka civilnej ochrany (ďalej aj doložka CO) je spracovaná v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov, Vyhlášky č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii, Vyhlášky č. 453/2000 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona ako samostatná časť územnoplánovacej dokumentácie, podľa ktorej sa predpokladá zabezpečovať úlohy civilnej ochrany v zmysle ustanovení Zákona NR SR č. 42/1994 Z.z o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie v znení neskorších predpisov.

Doložka CO k návrhu ÚPN-Z Horná Mlynská dolina je spracovaná ako územnoplánovací podklad na usmerňovanie využitia územia riešenej zóny z hľadiska záujmov ochrany života, zdravia a majetku obyvateľstva v prípade vzniku mimoriadnych udalostí. Táto doložka CO je spracovaná na základe materiálov:

- „Analýza územia okresu Bratislava z hľadiska možných mimoriadnych udalostí, č.: OÚ-BA-OKR1-2025/260599, z r. 2025.

Účelom doložky CO je v súlade s platnou legislatívou pre oblasť civilnej ochrany na vymedzenom území zóny stanoviť zásady pre zabezpečenie ochrany obyvateľstva pred účinkami mimoriadnych udalostí.

1.1 Východiskové podklady

Zoznam zákonov a vyhlášok súvisiacich so zabezpečovaním a riadením ochrany

- Zákon č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.
- Zákon č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme v znení neskorších predpisov.
- Zákon č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení Zákona 515/2003 Z. z. o krajských úradoch a obvodných úradoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Zákon č. 7/2010 o ochrane pred povodňami.
- Zákon č. 395/2011, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.
- Zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov,
- Vyhláška MV SR č. 532/2006 Z. z. o stavebnotechnických požiadavkách na stavby a o technických podmienkach zariadení vzhľadom na požiadavky civilnej ochrany v znení neskorších predpisov.
- Vyhláška MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov.
- Vyhláška MV SR č. 303/1996 Z. z. o zabezpečení prípravy na civilnú ochranu v znení neskorších predpisov.

- Vyhláška MV SR č. 314/1998 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov.
- Vyhláška MV SR č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany upravuje podrobnosti na zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov.
- Vyhláška MV SR č. 523/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie záchranných prác a organizovania jednotiek civilnej ochrany v znení neskorších predpisov.
- Vyhláška MV SR č. 328/2012 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o evakuácii.
- Vyhláška MV SR č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov.
- Vyhláška MV SR č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a užívaní stavieb v znení neskorších predpisov.
- Vyhláška MV SR č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov v znení neskorších predpisov.
- Vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií v znení neskorších predpisov.

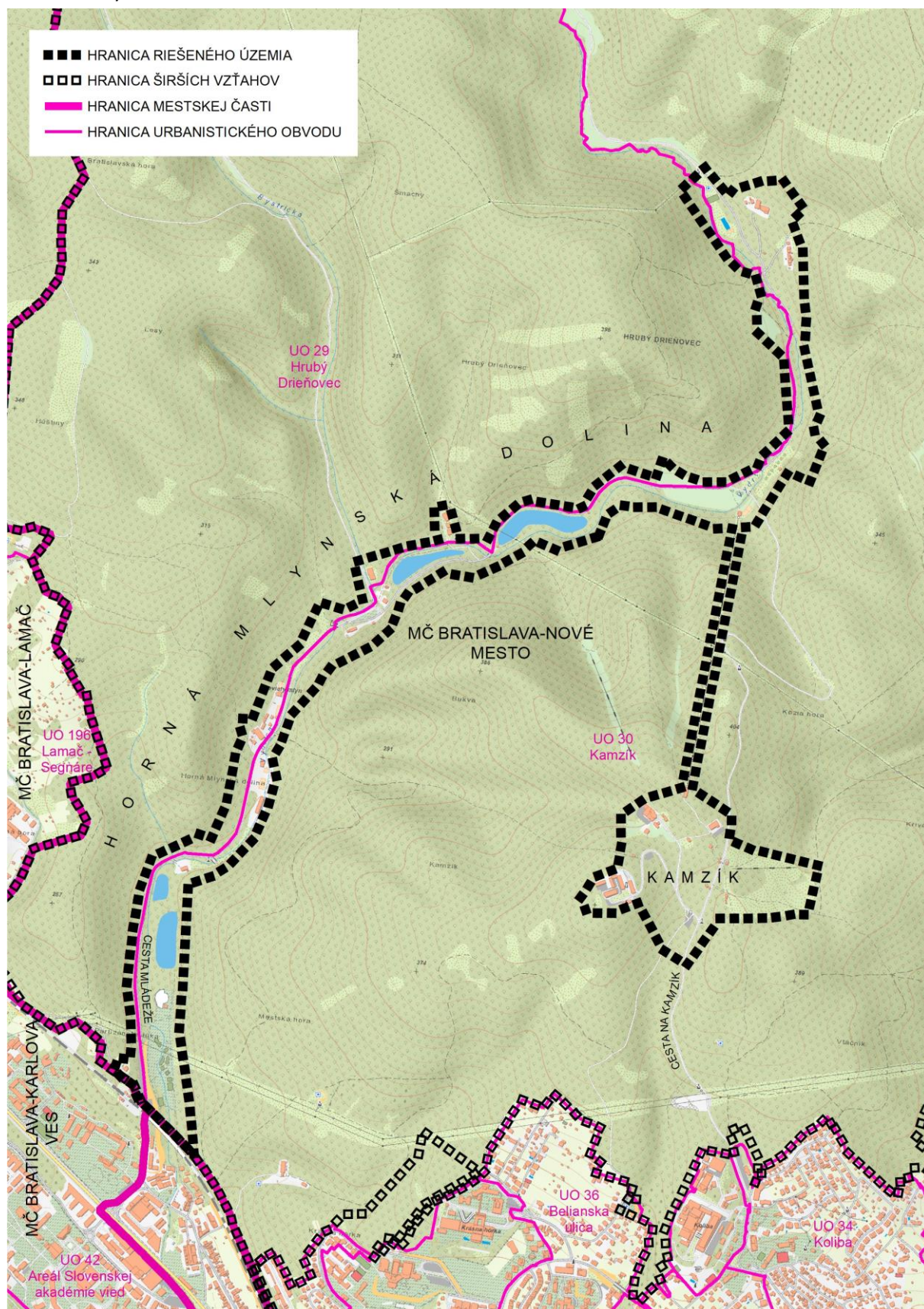
Medzi východiskové podklady pre vypracovanie doložky CO patria:

- Územný plán zóny Horná Mlynská dolina – Návrh (AŽ PROJEKT s.r.o., 2025),
- „Analýza územia okresu Bratislava z hľadiska možných mimoriadnych udalostí, č.: OÚ-BA-OKR1-2025/260599, z r. 2025.
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava–Nové Mesto na roky 2022-2030, schválený uznesením Miestneho zastupiteľstva mestskej časti č. 41/08 zo dňa 27.09.2022

2 RIEŠENÉ ÚZEMIE

Riešené územie je vymedzené v samotnej územnoplánovacej dokumentácii.

Schéma 1 Vymedzenie riešeného územia¹

¹ Podkladová mapa: ZBGIS®, Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky

2.1.1 Opis a členenie riešeného územia

Celková rozloha riešeného územia predstavuje 102 ha. Riešené územie zasahuje do dvoch urbanistických obvodov: UO 29 Hrubý Drieňovec a UO 30 Kamzík (charakterizovaných ako „lesné plochy“). Riešené územie zahŕňa Hornú Mlynskú dolinu (údolie rieky Vydrice od Červeného mosta po bývalé Štátne sanatórium) a Kamzík, ktoré sú vzájomne prepojené lanovkou.

Vzhľadom na špecifický tvar a veľkú rozlohu riešeného územia je zóna pre účely textovej ako aj grafickej časti ÚPN-Z vo všeobecnosti rozčlenená na dve hlavné časti a šesť lokalít.

Tabuľka 1 Prehľad častí a lokalít zóny

Časť	Lokalita/mapový list	
Názov	Číslo	Názov
Horná Mlynská dolina	1	Partizánska lúka
	2	Deviaty mlyn
	3	Železná studnička
	4	Snežienka
	5	Sanatórium
Kamzík	6	Kamzík

2.1.2 Základné údaje o mestskej časti

Mestská časť Nové mesto má rozlohu 3 748,14 ha. V rámci MČ Nové Mesto je vymedzených 42 urbanistických obvodov (ďalej len UO). Hranica širších vzťahov (ďalej aj ŠV) je vymedzená hranicou Bratislavského lesoparku. Širšie vzťahy pokrývajú tri katastrálne územia Bratislavy (Vinohrady, Rača a Záhorská Bystrica).

V mestskej časti k 31.12.2024 trvalo bývalo 45 591 obyvateľov z toho 21 743 mužov a 23 848 žien.

Počet bytových budov v riešenom území je 12. Z toho jeden bytový dom a 11 rodinných domov. Počet bytov v riešenom území je 14. Podľa týchto údajov sú v riešenom území tri rodinné domy neobývané. Vychádzajúc z údajov MČ z roku 2024 o počte voličov je možné odhadnúť aktuálny počet obyvateľov v obývaných bytových budovách v riešenom území približne na 29.

2.1.3 Klimatické podmienky

Vid' kapitola 3.1.3 Klimatické pomery v smernej časti.

2.1.4 Oblasti možného ohrozenia svahovými deformáciami a seizmickou činnosťou

Svahové deformácie - zosuvy pôdy, skál, pokles pôdy, prepady dutín lavíny

Z hľadiska svahových porúch je územie MČ považované za veľmi stabilné. K svahovým pohybom dochádza väčšinou len pri necitlivom zásahu do prírodného prostredia. K lokálnym svahovým deformáciám (zosuvom) môže dôjsť po narušení prirodzeného stavu stavebnou činnosťou, predovšetkým zárezom alebo odkopom.

Seizmická činnosť

V Bratislave sa môže vyskytnúť zemetrasenie o intenzite 6°EMS-98 (EMS 98 - európska makroseizmická stupnica). Seizmické javy na území Bratislavy sú monitorované seizmickou stanicou (Bratislava- Železná studnička) Národnej siete seizmických staníc (NSSS), ktorej prevádzkovateľom je Geofyzikálny ústav Slovenskej akadémie vied (GFÚ SAV) v Bratislave.

2.1.5 Oblasť možného ohrozenia povodňami, oblasti možného ohrozenia v prípade porušenia vodnej stavby

Povodne

Riešeným územím preteká vodný tok Vydrica, ktorý má z pravej strany má šesť menších prítokov a z ľavej strany tri menšie. Okrem zrážok sa na vodnatosti potoka Vydrica podieľa i vypúšťanie rybníkov, ktoré sa nachádzajú v riešenom území. Na Vydrici sa nachádzajú dve vodomerné stanice.

Z hľadiska vodnosti bol v hydrologickom roku 2022 veľmi suchý v roku 2023 suchý.² Priemerné ročné prietoky na Vydrici sú v priebehu rokov premenlivé, je možné sledovať negatívny trend.

V súvislosti s dôsledkami zmeny klímy sa predpokladá zväčšovanie podielu konvektívnych zrážok na úkor frontálnych. To znamená, že pri nezvyšujúcich sa letných úhrnoch zrážok bude vyšší podiel lejakov, no s väčšími prestávkami medzi nimi. Okrem toho sa očakáva zvýšenie zrážok v zime, ktoré môžu byť čoraz častejšie vo forme dažďa na úkor snehových alebo zmiešaných zrážok. Predpokladá sa tiež zvýšenie výskytu prívalových dažďov, čo znamená častejšie prívalové povodne v teplom polroku roka.

Vodné stavby

Na území Bratislavy sa nachádza 21 vodných stavieb, ktoré sú zaradené do kategórií I. až IV. V riešenom území sa nachádzajú 4 vodné stavby situované na vodnom roku Vydrica, ktoré sú zaradené do IV. kategórie. Konkrétne ide o zemné priehrady Železná studnička - Rybník č. 1, Železná studnička - Rybník č. 2, Železná studnička - Rybník č. 3 a Železná studnička - Rybník č. 4.

2.1.6 Ohrozenie požiarmi a výbuchmi

Oblasť možných veľkých lesných požiarov

Veľké a plošné požiare môžu vzniknúť na území Bratislavského lesoparku (rozloha je 3100 ha, rozprestiera sa v mestských častiach Staré Mesto, **Nové Mesto**, Karlova Ves, Lamač, Dúbravka, Devín, Devínska Nová Ves, Záhorská Bystrica, Rača, Vajnory), oblasť Devínska kobyla, Lamač, Záhorská Bystrica, Lužné lesy, Pečniansky les a lesoparky v blízkosti jazier Veľký Draždiak a Malý Draždiak, a to najmä zásahmi človeka a vplyvom mimoriadnych extrémnych poveternostných podmienok.

Požiare a výbuchy vo výrobných podnikoch vyplývajúce z povahy ich činnosti

Z hľadiska požiarnej situácie ovplyvňuje stav na území Bratislavy aj množstvo horľavín, ktoré sú skladované u právnických osôb a fyzických osôb chemického, strojárenského a potravinárskeho priemyslu.

² <https://www.shmu.sk/sk/?page=2049&id=1336>, <https://www.shmu.sk/sk/?page=2049&id=1444>

2.1.7 Oblasti ohrozené všetkými druhmi dopravy

Oblasti ohrozené železničnou dopravou

Nehoda vlaku - vykoľajenie, či zrážka akéhokoľvek vlaku s iným vlakom alebo s cestným motorovým vozidlom na priecestí, kde môže nastať ohrozenie zdravia a majetku v bezprostrednom okolí dráhy či už samotným telesom vlaku alebo ďalším objektom zrážky, prípadne následným požiarom. Pri takýchto nehodách sa predpokladá aj únik látok neohrozujúcich zdravie človeka alebo nebezpečných pre životné prostredie (pohonné a mazacie hmoty). V prípade prepravy NL môže nastať únik tejto látky do okolia. Únik NL môže vzniknúť aj počas prepravy (jazdy vlaku) napríklad poškodeným technickým zariadením na skladovanie NL počas prepravy.

Križovanie komunikácií - za rizikové cesty dráh možno označiť križovanie železničnej a cestnej komunikácie buď priamym (priecestia) alebo nepriamym (mosty, podjazdy) spôsobom. Jediný tunel v Bratislave sa nachádza v rámci ŽST Bratislava hlavná stanica na trati v smere na Devínsku Novú Ves, Malacky a Kúty. Mostných konštrukcií sa nachádza v našom obvode viac (tab. 1), napr. tzv. „Modrý most“ v Bratislave- Rači; alebo most pri ŽST Bratislava -Nové Mesto, kde trať križuje frekventovanú Vajnorskú ulicu.

Tabuľka 2 Mostné konštrukcie v MČ Nové Mesto

P.č.	Trať
1.	Bratislava hlavná stanica – Bratislava Rača
2.	Bratislava Lamač – Bratislava Vajnory
3.	Bratislava Nové Mesto – Dunajská Streda
4.	Bratislava Rača – Bratislava Vajnory
5.	Bratislava Východné – Bratislava Nové Mesto
6.	Bratislava Východné – odbočka Vinohrady
7.	Bratislava hlavná stanica – Bratislava Nové Mesto
8.	Bratislava Nové Mesto – Bratislava Petržalka

Železničná stanica Bratislava-Rača, Bratislava východ, Bratislava-Vajnory, Bratislava predmestie, **Bratislava-Nové Mesto**, Bratislava ústredná nákladná stanica, Bratislava filiálka, Bratislava-Petržalka a Rusovce spolu s príslušnými traťovými úsekmi majú približne 40 priecestí, (viď tabuľka 2) z čoho je osem „nezabezpečených“, teda sú osadené len dopravnými značkami bez elektrického alebo elektronického zabezpečovacieho zariadenia. Všetky nezabezpečené priecestia sú umiestnené na účelových cestách IV. triedy. Na tieto typy ohrozenia má ŽSR spracované vlastné technologické postupy a smernice tak ako im to vyplýva z legislatívy. Každý jeden vlak má svoje jedinečné číslo, ich jazda je sledovaná a zabezpečovaná minimálne dvoma susednými železničnými stanicami. To znamená, že o nehodách sa príslušní zamestnanci dozvedia takmer v čase, keď sa stanú alebo len v niekoľko málo nasledujúcich chvíľach. Zoznam železničných priecestí v Bratislave.

Požiare - na ŽSR sa najmä v horúcich dňoch vyskytujú požiare trávnatého porastu popri tratiach, obvykle malého rozsahu. ŽSR má spracovaný vlastný protipožiarny projekt a smernice, ktoré sa uplatňujú aj v prípade požiarov väčšieho rozsahu. Vo väčšine budov je zriadený elektronický protipožiarny systém (EPS), ktorý je dozorovaný stálou službou. Prevádzkové budovy bez EPS sú obsadené zamestnancom v nepretržitej službe.

Zámerne vyvolané mimoriadnosti - z hľadiska uloženia nástražného výbušného alebo iného systému alebo teroristického útoku sa môžu za rizikové považovať všetky traťové a staničné úseky, najmä však tie so zvýšenou frekvenciou cestujúcich, teda osobné železničné stanice. Taktiež sem patria budovy určené na vybavovanie cestujúcich a miesta s priamym výkonom alebo dozorom prevádzky na dráhe. Patria sem aj traťové úseky s vysokou frekvenciou vlakov osobnej prepravy, teda hlavnú trať Bratislava hlavná stanica – smer Trnava, Žilina alebo smer Senec, Galanta alebo smer Bratislava Lamač a Devínska Nová Ves, kde premávajú vlaky vyššej kategórie typu IC a EC.

Ostatné - Za rizikové úseky z hľadiska nedostupnosti alebo zníženia dostupnosti záchrannými a inými zložkami bežnými prostriedkami (autami, sanitkami) sú najmä úseky tratí vybudované na vysokých násypoch (trať Bratislava Nové Mesto – Bratislava hlavná stanica) alebo v zárezoch na vyvýšeninách či kopcoch (trať na hlavnú stanicu pod Kamzíkom). Prípadne priamo v areáli ŽST Bratislava východ je miesto, ktoré nie je zjazdné pre hasičskú techniku a iné nákladné autá. Tak isto prechádzanie klasickými vozidlami bežnej typovej konštrukcie cez koľajisko je veľmi náročný nie len vzhľadom na profil koľajových pásov, ale aj kvôli prítomnosti trolejového vedenia, kde je napätie približne 25 000 V.

Letecká doprava

Letisko M.R. Štefánika – Airport Bratislava, a.s. (BTS) je hlavným a zároveň najväčším medzinárodným letiskom SR. Rozprestiera sa 9 km od centra hl. m. Bratislavy, v Ivanke pri Dunaji, v nadmorskej výške 132 m n. m., na ploche 477 ha. Má mimoriadne vhodné klimatické podmienky a výhodnú polohu v stredoeurópskom regióne. Služi pravidelnej a nepravidelnej leteckej doprave na domácich i zahraničných linkách. V súčasnosti je na letisku 9 leteckých spoločností, s ktorými je možné lietať do 60 destinácií v rámci Európy, Afriky a Blízkeho východu. Dráhový systém letiska umožňuje pristátie všetkých vo svete používaných dopravných lietadiel.

Najrizikovejšia časť letu je približovanie k letisku. Na základe dostupných štatistických údajov uvádzame, že tieto nehody vznikajú najmä medzi 1. – 5. km od prahu vzletovo pristávacej dráhy (ďalej iba „VPD“), na ktorú lietadlo pristáva. V podmienkach letiskovej spoločnosti BTS je väčšina letov vybavovaná na VPD 31. V špecifických geografických podmienkach letiskovej spoločnosti BTS môžeme hovoriť o najrizikovejšej časti letu o 1. – 7. km priblíženia na VPD 31, pretože blízka karpatská oblasť vytvára približne na hranici siedmeho kilometra od prahu VPD 31 špecifické poveternostné podmienky – vertikálny strih vetra, ktorý spôsobuje potrebu pristávacieho manévru vyššou ako štandardnou rýchlosťou pre túto fázu letu. Druhú štatisticky najrizikovejšiu oblasť leteckej dopravy v súvislosti so spoločnosťou tvorí približovanie na VPD 22. V tomto prípade štatisticky môžeme potvrdiť predpoklad vzniku leteckej nehody najmä v rozmedzí 1. – 5. km. Letecká nehoda so štatisticky nižšou pravdepodobnosťou sa môže stať z nepredvídateľných dôvodov v ktorejkoľvek fáze letu, na ktoromkoľvek mieste územia a predmetný let nemusí mať súvis so spoločnosťou BTS. Letecká nehoda v ktorejkoľvek fáze letu v priestoroch letiskovej spoločnosti BTS znamená rýchly zásah špecializovanej záchrannej zložky spoločnosti BTS a dobrú dostupnosť všetkých priestoroch pre všetky zložky IZS. Prístup k letiskovej spoločnosti BTS pre externé záchranné zložky je zabezpečený diaľničným privádzačom, sieťou mestských komunikácií a komunikáciami vo vlastníctve a správe spoločnosti.

Nehody lanových dráh

Na území Bratislavy v mestskej časti Nové Mesto sa nachádza lanovka s lanovou dráhou 988,4 m, ktorá premáva „Železná studnička - Kamzík“. Lanová dráha je visutá, osobná, sedačková, jednolanová obežná

dráha s neodpojiteľnými vozňami s počtom sedačiek 54 + 2 nákladné plošiny. Prepravná kapacita je 342 osôb/hod.

Nehody produktovodov, plynovodov, prečerpávacích staníc

Plynovody

Prevádzku a údržbu distribučnej siete zabezpečuje SPP. Monitorovací systém s prenosom údajov na plynárenský dispečing umožňuje v prípade poruchy alebo havárie okamžitý zásah s optimalizáciou riadenia siete až po odstránenie poruchy.

Na nahlásovanie mimoriadnych udalostí a všetkých problémov súvisiacich s distribúciou zemného plynu je zriadená Poruchová linka 0850 111 727. Poruchová linka má nepretržitú prevádzku a je na nej zabezpečená priama komunikácia s dispečerom. SPP - distribúcia rieši mimoriadne udalosti v súčinnosti s Hasičským a záchranným zborom (linka 112) a Policajným zborom SR. Zemný plyn je prírodný horľavý plyn využívaný ako významné plynné fosílné palivo.

Zemný plyn je zmes plyných uhľovodíkov, ktorého hlavnou zložkou je metán. Okrem metánu obsahuje aj propán, bután a ďalšie látky. Je ľahší ako vzduch a nie je jedovatý. Je bezfarebný a nemá žiadny prirodzený zápach, preto sa z hľadiska bezpečnosti doňho pridáva odorant - látka, ktorá mu dodá typický výstražný zápach. Horením zemného plynu nevznikajú žiadne zdraviu škodlivé splodiny.

V prípade narušenia alebo havárie plynárenskej siete môže nastať únik zemného plynu do okolitého prostredia.

V územnom obvode Bratislava môže byť havarijný únik zemného plynu z miestnej siete (do 0,40 MPa) do atmosféry spôsobený mechanickým narušením najmä stavebnými mechanizmami, cestnými dopravnými prostriedkami a povodňami. Ohrozenie osôb a objektov nie je významné, čo je dané nevelkým rozsahom prípadného požiaru a operatívnosťou integrovaných zásahových jednotiek. Fyziologický účinok metánu neprichádza do úvahy, pretože za žiadnej meteorologickej situácie nedosiahne koncentrácia metánu vo vzduchu hodnoty, pri ktorých by bol ľudský organizmus ohrozený nedostatkom kyslíka.

Pri poškodení alebo havárii VTL plynovodov (nad 0,40 MPa) je bezpečnosť zabezpečená dodržiavaním pravidiel pre prevádzku a údržbu a dodržiavaním ochranných a bezpečnostných pásiem v zmysle § 79 a § 80 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike. K priamemu ohrozeniu vtedy dochádza prevažne iba voči osobám a majetku, ktoré sa v čase udalosti nachádzajú v danom pásme. V tomto prípade môže dôjsť k pomerne veľkému tepelnému účinku, tlakovej vlne a iným vonkajším následkom.

Plynovody a regulačné stanice môžu byť tiež poškodené vznikom požiaru, výbuchu alebo konaním zo zlého úmyslu – sabotáž, teroristický útok. Najohrozenejší je nadzemný úsek VTL plynovodu vedený po Prístavnom moste a stredotlakový plynovod vedený po Moste SNP. V prípade, že by došlo k iniciácii výbuchového horenia unikajúceho plynu, efekt tlakovej vlny a tepelného toku by sa vzhľadom na vzdialenosť výraznejšie neprejavil na poškodení majetku a zdravia obyvateľstva v hustejšej zástavbe a osídlení územia obvodu Bratislava.

Všeobecným následkom poškodenia distribučnej siete je prerušenie distribúcie plynu odberateľom, ktoré môže mať závažné dôsledky najmä vo vykurovacom období. SPP – distribúcia má vypracovaný Havarijný plán, ktorý v takýchto prípadoch zabezpečuje rýchle a bezpečné obnovenie dodávok plynu v

zmysle dodržania štandardov kvality dodávok plynu. V prípade úniku plynu je minimálna miera kontaminácie životného prostredia, atmosféra nasýtená zemným plynom má tendenciu sa rýchlo rozptýliť.

2.1.8 Oblasti možného ohrozenia únikom nebezpečnej látky vyplývajúce z charakteristiky nebezpečných látok

Stacionárne zdroje nebezpečných látok

V zmysle vyhlášky MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov, v bratislavskom obvode evidujeme 8 právnických osôb, ktorí vyrábajú, skladujú a manipulujú s nebezpečnými látkami.

V súlade so zákonom č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov na území bratislavského okresu evidujeme 3 právnické osoby v kategórii „A“ a 2 právnické osoby v kategórii „B“.

Preprava nebezpečných látok

Cestná doprava

Bratislava je križovatkou cestných ťahov smerom do a z Čiech, Rakúska, Maďarska a do ostatných častí Slovenska. Z tohto dôvodu sú prepravované nebezpečné látky po všetkých hlavných cestných ťahoch a je tu nebezpečenstvo ohrozenia pri ich úniku.

Trasa č. 1 - hraničný priechod Rusovce/ privádzač D4 - Bratislava/D2 – tunel Sitina – Malacky – hraničný priechod Kúty

Trasa č. 2 - hraničný priechod Svrčinovec – Žilina – Trenčín – Trnava – Bratislava – hraničný priechod Rusovce

Trasa č. 3 - hraničný priechod Bratislava-Petržalka – Bratislava – Trnava – Nitra – Zvolen – Lučenec – Rožňava – Košice – Michalovce – hraničný priechod Vyšné Nemecké

Trasa č. 4 - Bratislava-Ružinov-Trnávka – Trnava – Nitra – Zvolen – Lučenec – Rožňava – Košice

Trasa č. 5 – Bratislava-Vrakuňa – Senec – Dunajská Streda – hraničný priechod Medveďov

Trasa č. 6 - Bratislava – Dunajská Streda – Nové Zámky – Veľký Krtíš – Lučenec

Diaľničný úsek Lamačská cesta – Staré grunty s tunelom Sitina je súčasťou ťahu diaľnice D2 (európska trasa E65 Praha – Brno – Bratislava – Győr – Budapešť) cez územie mesta Bratislava. Tunel Sitina sa nachádza v IV. bratislavskom okrese a katastrálnom území Karlová Ves. Tunel Sitina je mestským tunelom, v ktorom môžeme za nepriaznivých podmienok očakávať tvorbu kongescií. Národná diaľničná spoločnosť má spracovanú bezpečnostnú dokumentáciu Tunela Sitina – „Plán riešenia krízových situácií“.

Železničná doprava

Preprava nebezpečných látok po železnici v zmysle predpisu RID je vykonávaná do bratislavského uzla nasledovne:

1. trasa z/do MÁV cez Rusovce, Bratislava Petržalka, Bratislava ÚNS, **Bratislava Nové Mesto**, Bratislava Predmestie, Bratislava východ
2. trasa z/do MÁV cez Komárno (Štúrovo), Nové Zámky, Bratislava
3. trasa z/do ÖBB cez Bratislava Petržalka, Bratislava ÚNS, **Bratislava Nové Mesto**, Bratislava Predmestie, Bratislava východ
4. trasa z/do ÖBB cez Devínska Nová Ves, Bratislava Lamač, Bratislava hlavná stanica, Bratislava východ
5. trasa z/do ČD cez Kúty, Devínska Nová Ves, Bratislava Lamač, Bratislava hlavná stanica, Bratislava východ
6. trasa z/do PKP (Čierna nad Tisou) cez Žilina, Pezinok, Bratislava Rača, Bratislava východ.

Krátke trasy:

- trasa z/do Bratislava Predmestie – Bratislava východ (vlečka Duslo, pracovisko Bratislava)
- trasa z/do Bratislava ÚNS – Bratislava východ (vlečka SLOVNAFT)

2.1.9 Oblasť možného ohrozenia vznikom chorôb, epidémií a pandémieí

Ochorenia ľudí

Mesto Bratislava je v rámci SR charakteristické najvyššou priemernou hustotou obyvateľstva (476 922 obyvateľov). Významné je prechodné zvyšovanie počtu obyvateľov (cca 150 000 osôb) spôsobené občanmi, ktorí dočasne bývajú a pracujú na území nášho mesta. Vysoká koncentrácia obyvateľstva, významný cestovný ruch, prítomnosť medzinárodného letiska a blízkosť štátnych hraníc dávajú predpoklady na možné zavlečenie akejkoľvek nákazy na územie hlavného mesta a jej následné šírenie.

Intenzita výskytu nákazy (sporadické prípady, epidemický alebo pandemický výskyt) ako i následky, resp. priebeh infekčného ochorenia v populácii (chorobnosť, vznik komplikácií a ich závažnosť, úmrtnosť) závisia od pôvodcu ochorenia (vírusy, baktérie a pod.) mechanizmu prenosu a následného šírenia v populácii ako i dostupnosti liečby (antivirotiká) a možnosti špecifickej prevencie (očkovacie látky). Protiepidemické opatrenia pri mimoriadnych udalostiach vyvolaných biologickými faktormi možno rozdeliť na dve základné skupiny:

1) Preventívne opatrenia, ktoré sa realizujú ešte pred vznikom mimoriadnej udalosti (pandémie) alebo prípadne po jej vzniku v tých regiónoch, v ktorých ešte nedošlo k šíreniu pôvodcu ochorenia.

2) Represívne opatrenia, ktoré sa vykonávajú až po vzniku mimoriadnej udalosti, respektíve v rámci ohnisk epidemického vzplanutia. Ich cieľom je predovšetkým zamedziť šíreniu pôvodcu nákazy v populácii a zmierniť dopad epidémie (pandémie) zastavením nárastu chorobnosti, vzniku komplikácií a samozrejme i úmrtnosti.

Pri ohrození obyvateľstva biologickými faktormi neexistujú konkrétne vymedzené časti alebo objekty, kde by mohlo dôjsť k vzplanutiu ochorenia. Nebezpečná nákaza môže byť zavlečená do ktorejkoľvek časti Bratislavy.

Epidemiologický informačný systém umožňuje pomocou systému rýchleho varovania okamžite informovať o vzniknutej mimoriadnej situácii. Pri vzniku ohniska nebezpečnej prenosnej choroby je nevyhnutná spolupráca so zamestnancami ÚVZ a RÚVZ (Regionálny úrad verejného zdravotníctva) hlavne s lekármi prvého kontaktu, infektológmi, veterinármi a laboratórnymi zamestnancami, ktorí

vykonávajú rýchlu detekciu pôvodcu nákazy. Pri rýchlo sa šíriacej nákaze alebo zasiahnutia vysokého počtu osôb je pri vykonávaní protiepidemických opatrení nevyhnutná spolupráca na medzinárodnej úrovni..

Ochorenia zvierat

Výskyt epizootíí na území obvodu Bratislavy je podmienený nákazovou situáciou všeobecne ako aj vzájomnou prítomnosťou akýchkoľvek faktorov, ktoré sa môžu podieľať na šírení, napr. krmivo.

Regionálna veterinárna a potravinová správa zabezpečuje trvale ochranu nášho územia dôslednou kontrolou importovaných zvierat a surovín živočíšneho pôvodu, krmív a rastlinných produktov.

Ochorenia rastlín, zamorenie škodcami

Globalizácia obchodu najmä v ostatných rokoch spôsobuje zvýšené a reálne riziko zavlečenia a rozšírenia organizmov škodlivých pre rastliny (ovocné, okrasné aj lesné dreviny, vinič a poľnohospodárske plodiny), ale aj rozšírenie inváznych druhov rastlín, ktorých prítomnosť je aj v mestskom a prímestskom prostredí nežiadúca (Pajaseň žliazkatý - *Ailanthus altissima*, Ambrózia palinolistá – *Ambrosia artemisiifolia* alebo zlatobyľ – *Solidago* spp.).

Ambrózia palinolistá – *Ambrosia artemisiifolia* alebo zlatobyľ – *Solidago* spp.). Legislatívne je oblasť zdravia rastlín v SR upravená zákonom č. 405/2011 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti a o zmene zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, nariadením vlády SR č. 199/2005 Z. z. o ochranných opatreniach proti zavlečeniu a rozširovaniu organizmov škodlivých pre rastliny alebo rastlinné produkty a opatreniami vydanými Ústredným kontrolným a skúšobným ústavom poľnohospodárskym.

Vzhľadom na štruktúru rastlinstva v predmetnej oblasti a bionómiu karanténnych škodlivých organizmov je možné predpokladať zavlečenie a rozšírenie nasledujúcich škodlivých organizmov:

- **Baktériové ochorenie Spála jadrovín (*Erwinia amylovora*)**, ktorá napáda druhy: muchovník (*Amelanchier alnifolia*, *A. canadensis*), jabloň (*Malus* spp.), dulovec (*Chaenomeles* spp.), skalník (*Cotoneaster* spp.), mišpuľa (*Mespilus* spp.), hruška (*Pyrus* spp., *Pyrus amygdaliformis*), hlohyňa (*Pyracantha* spp.), jarabina (*Sorbus* spp.) a *Stranvaesia davidiana* bežne sa vyskytujúce v oblasti Bratislavy v súkromných záhradách, vo verejnej zeleni a v priľahlých lesných porastoch. Tlak ochorenia eviduje Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky (ďalej len ÚKSÚP) z Maďarska a Rakúska. Podľa uložených rastlinolekárskeho opatrení v prípade výskytu musia byť podľa platnej legislatívy SR (Nariadenie vlády SR č. 199/2005 Z. z.) napadnuté a susediace stromy zlikvidované spálením aj s koreňmi. Tieto opatrenia ukladá po potvrdení pozitivity podozrenia ÚKSÚP formou rozhodnutia. Bezodkladná likvidácia stromov sa deje za účasti oblastného fytoinšpektora, ktorý je zodpovedný aj za vzorkovanie stromov. Diagnostika vzoriek sa vykonáva na ÚKSÚP.

- **Škodca Hrčiarka gaštanová (*Dryocosmus kuriphilus*)**, napádajúca jedlé gaštany, bola do SR zavlečená na jar roku 2012, výskyt bol následne v roku 2013 potvrdený aj v oblasti Bratislavy na Kolibe. Bratislava je pre tohto škodcu v zmysle Opatrenia ÚKSÚP č. OOR/262/2012 vymedzenou oblasťou, v ktorej sa vykonáva intenzívny monitoring, pozitívne testované stromy podliehajú rastlinolekárskeho opatreniam, ktoré ukladá ÚKSÚP.

- **Hubové ochorenie Rakovina kôry gaštanu (*Cryphonectria parasitica*)** sa v oblasti Bratislavy vyskytuje (Koliba) na jedlých gaštanoch. Liečenie je však možné infikovaním 27 rakovinových rán hypovirulentným kmeňom *Cryphonectria parasitica*, ktoré zabezpečuje Slovenská akadémia vied (SAV).

- **Škodca Háďatko borovicové (*Bursaphelenchus xylophilus*)** sa v SR doposiaľ nevyskytuje. Hostiteľskými druhmi sú však takmer všetky ihličnany bežne sa v SR vyskytujúce. Prenos škodcu je však možný jednak jeho vektormi (chrobáky z rodu *Monochamus*, ktoré sa v SR vyskytujú), ale aj prostredníctvom dreveného obalového materiálu (palety), v ktorom alebo na ktorom sa prepravujú tovary rôzneho druhu, ktorý slúžia na zásobovanie bohatej obchodnej siete v Bratislave. V prípade prvého výskytu škodcu sa v zmysle legislatívy EÚ, ale aj SR (Opatrenie ÚKSÚP č. OOR/1228/2013) ukladajú rastlinolekárске opatrenia vyžadujúce okamžitú likvidáciu (spálením, štiepkovaním a následným tepelným ošetrením štiepky alebo reziva) všetkých hostiteľských stromov aj s koreňmi, ktoré sa nachádzajú v okruhu minimálne 500 m od rastliny s potvrdeným výskytom háďatka borovicového. Toto pásmo sa odlesní.

- **Škodcovia fúzač čínsky (*Anoplophora chinensis*) a fúzač ázijský (*Anoplophora glabripennis*)** boli do EÚ zavlečení najskôr do prístavov západnej Európy a Talianska, avšak v ostatných rokoch sa aj napriek serióznym rastlinolekárskym opatreniam, šíria smerom do strednej Európy. Škodcovia napádajú a v likvidujú listnaté dreviny rodov: *Acer* spp., *Aesculus hippocastanum*, *Alnus* spp., *Betula* spp., *Carpinus* spp., *Citrus* spp., *Cornus* spp., *Corylus* spp., *Cotoneaster* spp., *Crataegus* spp., *Fagus* spp., *Lagerstroemia* spp., *Malus* spp., *Platanus* spp., *Populus* spp., *Prunus laurocerasus*, *Pyrus* spp., *Rosa* spp., *Salix* spp., a *Ulmus* spp., väčšina ktorých sa v oblasti Bratislavy a okolia vyskytuje vo verejnej a privatej zeleni alebo v priľahlých lesných porastoch. Rastlinolekárске opatrenia podľa Opatrenia ÚKSÚP č. OOR/1061/2012 obsahujú minimálne výrub/vytrhanie všetkých špecifikovaných rastlín vo vzdialenosti s polomerom 100 metrov okolo napadnutých rastlín.

- **Škodca *Drosophila suzuki***, ktorá napáda takmer všetky ovocné druhy, vyskytujúce sa v oblasti Bratislavy (od jahôd cez maliny, marhule, broskyne až po vinič) môže spôsobiť až 70% škody na úrode týchto kultúr. Rastlinolekárске opatrenia však nie sú možné vzhľadom k tomu, že sa prenáša hlavne napadnutým ovocím z južných oblastí EÚ. Eliminácia škodcu je možná včasnou aplikáciou bežných insekticidov po potvrdení jej výskytu. ÚKSÚP zabezpečuje monitorovanie, vzorkovanie a diagnostiku odobraných vzoriek, rovnako aj ukladanie rastlinolekárskych rozhodnutí.

Bežne sa vyskytujúce kvalitatívne ochorenia a poškodenia rastlín, drevín, okrasnej zelene a poľnohospodárskych kultúr (hmyzí škodcovia, hubové ochorenia) nepredstavujú vážne riziko pre predmetnú oblasť, nakoľko eliminácia pôvodcov ochorení alebo poškodení je možná bežne dostupnými autorizovanými prípravkami na ochranu rastlín.

2.1.10 Oblasti ohrozené inými druhmi mimoriadnych udalostí

Oblasti ohrozené rizikami technogénneho charakteru

Výpadky elektrickej energie môžu nastať pri veľmi nepriaznivom počasí, spojenom so silným vetrom, mrazom, alebo technologickou poruchou. Výrobné podniky sú na tieto prípady pripravené záložnými zdrojmi napájania.

Oblasti ohrozené rizikami sociogénneho charakteru

Teroristické použitie chemických, biologických alebo radiačných látok, ktoré majú ničivé účinky na živé organizmy ľudí a zvierat, ale aj na niektoré užitočné poľnohospodárske kultúry sú nebezpečné nielen z pohľadu ich možného použitia ako zbraní vo vojnovom konflikte, ale aj v mierovej dobe. Ak sa zneužijú teroristami môžu vyvolať mimoriadnu situáciu a spôsobiť mnohé nešťastia alebo katastrofu.

Oblasti ohrozené rizikami environmentálneho charakteru

Hlavné zdroje znečistenia vody sú: splašky, umelé hnojivá, priemyselné chemikálie, pesticídy, ropa a čistiace prostriedky. Znečisťovanie povrchových a podzemných vôd môže vzniknúť z:

- z priemyselnej výroby (ropa a ropné produkty, detergenty, rozličné organické a anorganické látky, ako ortuť, olovo, arzén, síra, meď, zinok, hliník, chróm, cín, mangán, rádioaktívne látky)
- z poľnohospodárskej výroby (pesticídy, priemyselné hnojivá, odpadové vody)
- zo sídiel (tuhý a kvapalný odpad)
- z dopravy (exhaláty, ropné produkty)
- z turizmu

Prejavy znečistenia vody:

- zmena jej fyzikálnych vlastností (napríklad zvýšením teploty)
- zmena chemického zloženia (zvýšený obsah rôznych anorganických a organických látok)
- zmena biologických vlastností (zvýšeným obsahom vírusov, baktérií, rias a ďalších mikroorganizmov)

Podľa pôsobenia rozlišujeme znečistenie:

- zdrojové znečistenie spôsobuje jeden alebo viacero odtokov odpadových vôd do povrchových tokov alebo vodných nádrží
- plošné znečistenie nastáva väčšinou pri aplikácii priemyselných hnojív a pesticídov v poľnohospodárstve vplyvom priemyselných exhalátov i dopravy
- havarijné znečistenie – náhly a nepredvídaný únik nebezpečných látok do povrchových alebo podzemných vôd (ropné látky, rádioaktívne žiariče a odpady)

d) oblasti ohrozené možnou kumuláciou rôznych druhov mimoriadnych udalostí

- Živelné pohromy vznikajúce po prietrži mračen a následných prívalových dažďov,
- Veľké lesné požiare,
- Ohrozenie obyvateľov únikom NL zo stacionárnych zdrojov, pri preprave cestnými a železničnými komunikáciami,
- Zneužitím biologických alebo chemických prostriedkov pri teroristických útokoch.

2.1.11 Prehľad rizík na analyzovanom území

Riziko možného vzniku mimoriadnych udalostí v MČ Nové Mesto predstavuje:

- Duslo, a.s., pracovisko Bratislava Nobelova 34. Krízový jav predstavuje chemická havária (Únik nebezpečných chemických látok), ktorej pravdepodobnosť rizika vzniku je každých 50-100 rokov. Oblasť ohrozenia 5,3 km² je ohrozená sekundárnymi krízovými javmi úniku

nebezpečných chemických látok, výbuchov (explózií) a požiarov. Ohrozenie obyvateľstva sa týka 14 000 obyvateľov.

- Zimný štadión O. Nepelu Odbojárov 9. Krízový jav predstavuje chemická havária (Únik nebezpečných chemických látok), ktorej pravdepodobnosť rizika vzniku je každých 4-5 rokov. Oblasť ohrozenia 3,03 km² je ohrozená sekundárnymi krízovými javmi úniku nebezpečných chemických látok, výbuchov (explózií) a požiarov. Ohrozenie obyvateľstva sa týka 3940 obyvateľov.
- Mondeléz SR Produktion s.r.o. Račianska 44. Krízový jav predstavuje chemická havária (Únik nebezpečných chemických látok), ktorej pravdepodobnosť rizika vzniku je každých 50-100 rokov. Oblasť ohrozenia 0,15 km² je ohrozená sekundárnymi krízovými javmi úniku nebezpečných chemických látok, výbuchov (explózií) a požiarov. Ohrozenie obyvateľstva sa týka 1700 obyvateľov.

Základné záchranné zložky:

- Hasičský a záchranný zbor
- záchranná zdravotná služba
- kontrolné chemické laboratória civilnej ochrany
- horská záchranná služba
- banská záchranná služba
- policajný zbor

Ostatné záchranné zložky:

- ozbrojené sily Slovenskej republiky
- obecné (mestské) hasičské zbory
- závodné hasičské útvary
- závodné hasičské zbory
- pracoviská vykonávajúce štátny dozor
- jednotky civilnej ochrany
- obecná polícia
- Slovenský Červený kríž
- iné právnické osoby a fyzické osoby, ktorým bola udelená akreditácia na úseku IZS
- Slovenská inšpekcia životného prostredia.

PO a FO – podnikatelia disponujúci prostriedkami, ktoré môžu byť využité na zdolávanie mimoriadnych udalostí

Podľa § 21 zákona č. 42/1994 Z. z. právnickej osobe, fyzickej osobe – podnikateľovi alebo fyzickej osobe možno po vyhlásení mimoriadnej situácie uložiť písomným príkazom povinnosť poskytnúť vecné plnenie na zvládnutie úloh pri mimoriadnej udalosti.

3 NÁVRH OPATRENÍ

3.1 Zásady CO

3.1.1 Stavebnotechnické požiadavky

V zmysle vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z. z. sú stavebnotechnické požiadavky na zariadenia civilnej ochrany požiadavky na územnotechnické, urbanistické, stavebnotechnické a dispozičné riešenie a technické vybavenie stavieb z hľadiska potrieb civilnej ochrany. Uplatňujú sa v rámci obstarávania, navrhovania a schvaľovania územnoplánovacej dokumentácie a pri navrhovaní, umiestňovaní a povoľovaní zariadení civilnej ochrany budovaných samostatne a budovaných v stavbách pričom sa vo vzťahu k zriadeniu ochranných stavieb sa uplatňujú prednostne.

Stavebnotechnické požiadavky sa uplatňujú tak, že ochranné stavby:

- sa budujú v podzemných podlažiach alebo úpravou nadzemných podlaží stavebných objektov alebo ako samostatne stojace stavby,
- tvoria prevádzkovo uzatvorený celok a nesmú ním viesť tranzitné inžinierske siete, ktoré s ním nesúvisia,
- sa navrhujú do miest najväčšieho sústredenia osôb, ktorým treba zabezpečiť ukrytie v dochádzkovej vzdialenosti najviac do 500 m,
- sa umiestňujú najmenej 100 m od zásobníkov prchavých látok a plynov s toxickými účinkami, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť ukrývaných osôb,
- sa umiestňujú tak, aby prístupové komunikácie umožňovali prístup k objektu pre ukrývané osoby a spĺňali podmienky podľa príslušnej vyhlášky MV SR
- sa navrhujú s kapacitou 150 a viac ukrývaných osôb pričom miesta na ležanie musia tvoriť 20% až 30% z celkového počtu miest v odolnom úkryte,
- majú zabezpečené vo vnútorných priestoroch mikroklimatické podmienky; miestnosti, ktoré majú povahu trvalého pobytu osôb, musia byť vybavené zariadením na nútené vetranie,
- spĺňajú ochranné vlastnosti vyjadrené ochranným súčiniteľom stavby K_0 .

Stavebnotechnické požiadavky na ochranné stavby sú nasledovné:

- v budovách zabezpečujúcich ukrytie pre najpočetnejšiu zmenu zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti,
- v budovách poskytujúcich služby obyvateľstvu, najmä v nemocniciach, hoteloch, ubytovniach, internátoch, všetkých typoch škôl, bankách, divadlách, kinách, poisťovniach, telovýchovných objektoch, zabezpečujúcich ukrytie podľa prevádzkovej a ubytovacej kapacity pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti,
- v hypermarketoch a polyfunkčných domoch podľa projektovanej kapacity návštevnosti pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti,
- v budovách štátnych orgánov, orgánov miestnej štátnej správy a samosprávy pre plánovaný počet zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti,
- v bytových budovách pre navrhovaný počet osôb.

Ochranné stavby sa navrhujú podľa analýzy územia z hľadiska možných mimoriadnych udalostí.

3.2 Technické podmienky

Technické podmienky zariadení civilnej ochrany sa uplatňujú v rozsahu základných technických podmienok a požiadaviek na ochranné stavby pri ich navrhovaní, ktoré sú dané v prílohe č. 1 Vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov a v znení vyhlášky MV SR č. 444/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Technické podmienky zariadení civilnej ochrany sú určené zásadami na zabezpečenie ochrany obyvateľstva ukrytím počas mimoriadnej situácie a v čase vojny a vojnového stavu uvádzajú sa v pláne ukrytia, ktorý je súčasťou plánu ochrany. Povinnosť vypracovať Plán ochrany je uložená obci v § 15 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a zároveň oboznamovať sa s havarijnými plánmi podnikov a prevádzok na svojom území a informovať obyvateľstvo o postupe pri mimoriadnej udalosti.

3.2.1 Charakteristika územia z hľadiska CO

V riešenom území zóny Horná Mlynská dolina žije cca 29 obyvateľov, vzhľadom na nízky počet obyvateľov v riešenom území sa touto problematikou nezaobráame.

V riešenom území zóny Horná Mlynská dolina sa nachádzajú dva kryty CO – prvý v lokalite Železná studnička a druhý v lokalite Kamzík. Oba CO Kryty sú v správe Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Predpokladá sa že oba kryty CO sú v prevádzke, avšak vzhľadom na nedostatok informácií nie sú známe údaje o kapacitách a technickom stave krytov.

Monitorovanie územia

Monitorovanie zložiek životného prostredia pre prípad mimoriadnej udalosti s únikom nebezpečných, alebo rádioaktívnych látok má byť v súlade so zákonom zabezpečené pre celé územie zóny.

Varovacie a vyznamievacie zariadenia

Prostriedky pre varovanie a vyznamenie obyvateľstva pre riešenú zónu sú vybudované v rámci varovacej siete CO. Zvukový signál sirén je dopĺňovaný hovoreným slovom priamo z varovacieho zariadenia, alebo reláciami v masovokomunikačných prostriedkoch.

Včasné varovanie obyvateľstva a vyznamenie osôb činných pri riešení mimoriadnej udalosti zabezpečuje hlásna služba CO.

Individuálna ochrana obyvateľstva

Zabezpečovaná je prostriedkami individuálnej ochrany /PIO/ civilnej ochrany zverenej štátom do starostlivosti miest a obcí.

Kolektívna ochrana

Evakuácia obyvateľstva

Vyhlásením evakuácie je rozhodnutie na vykonanie ochrany obyvateľstva jeho odsunom z ohrozeného priestoru, ktoré je určené orgánom, organizáciám, ohrozeným úradom, obciam a podnikateľom a zahŕňa prípravu, riadenie, vykonávanie a odborné zabezpečenie evakuácie.

Pre zabezpečenie organizovaného a časovo čo najrýchlejšieho vykonania evakuácie obyvateľstva sú určené evakuačné zariadenia. Evakuačným zariadením je evakuačné zberné miesto, evakuačné stredisko, stanica nástupu evakuovaných, stanica výstupu evakuovaných, regulačné stanovište, miesto ubytovania evakuovaných a kontrolné stanovište. Jednotlivé úlohy pre činnosť evakuačných zariadení riadi Evakuačná komisia podľa spracovaného plánu evakuácie.

Na území riešenej zóny nie je potrebné vytvárať zvláštne technické zariadenia pre realizáciu evakuačných opatrení.

Ukrytie

Vzhľadom na funkčný charakter zástavby riešenej zóny a v súlade s navrhovanými regulačnými opatreniami územného rozvoja je potrebné vyčleniť v navrhovanej zástavbe priestory pre vybudovanie ochranných stavieb CO, ktoré budú spĺňať stavebnotechnické požiadavky a technické podmienky podľa vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Minimálny rozsah lokalizácie potenciálnych priestorov pre vybudovanie ochranných stavieb CO je v podzemných priestoroch garáže v lokalite Partizánska lúka.

Budovanie ochranných stavieb sa povoľuje v rámci územného a stavebného konania s minimálnymi požiadavkami na navýšenie pôvodne plánovaných rozpočtových nákladov stavieb, spohotovujú a upravujú sa v čase bezprostredného ohrozenia teritória mesta na pokyn príslušného orgánu civilnej ochrany stanoveným spôsobom a v stanovených lehotách.

Dokladom pre odsúhlasenie splnenia požiadaviek z hľadiska civilnej ochrany obyvateľstva je potvrdený evidenčný list ochrannej stavby v zmysle prílohy č. 4 k vyhláške MV SR č. 532/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Tabuľka 3 Zariadenia pre potreby núdzového ubytovania v MČ Nové Mesto

Názov zariadenia, adresa	Kapacita
Školský internát pri SOŠ polygrafickej, Račianska 190	140
Školský internát, Hrdličkova 17	64
Internát Mladá Garda, Račianska 103	1405
Kapacity spolu	1609

3.3 Záver

Z hľadiska hodnotenia účinkov možných mimoriadnych udalostí na území okresu Bratislava za najpravdepodobnejšie situácie je možné považovať živelné pohromy (povodne, záplavy, krupobitie, víchrice, zosuvy pôdy, námrazy) a havárie (požiare, výbuchy a úniky nebezpečných látok). Za najpravdepodobnejšie živelné pohromy je možné považovať situácie vznikajúce po prietrži mračien a následných príválových dažďov, čím dochádza k preplneniu koryt vodných tokov, k stúpaniu spodných vôd a následne k zaplaveniu blízkych domov a príľahlých poľnohospodárskych a lesných plôch, čím nastáva ohrozenie života a zdravia obyvateľov, domácich a divo žijúcich zvierat, znehodnoteniu poľnohospodárskych kultúr, znečisteniu zdrojov pitnej vody, zaplaveniu cestných komunikácií a výpadku zdrojov elektrickej energie, ktoré sú v blízkosti vodných tokov.

Sumárne zhodnotenie možného ohrozenia okresu Bratislava následkami mimoriadnych udalostí:

1. povodeň rieky Dunaj – ohrozené mestské časti - MČ Podunajské Biskupice MČ Devín MČ Karlova Ves MČ Petržalka MČ Staré Mesto,
2. povodeň rieky Morava – ohrozená mestská časť - MČ Devínska Nová Ves,
3. ohrozenie z lesných požiarov na území **Malých Karpát**, Bratislavského lesoparku, Devínskej kobyly, Lamača a Záhorskej Bystrici, Lužných lesov, Pečnianskom lese a lesoparku v blízkosti jazier Veľký Draždiak a Malý Draždiak,
4. ohrozenie obyvateľov únikom NL pri preprave cestnými a železničnými komunikáciami,
5. ohrozenie obyvateľov pri úniku nebezpečných látok zo stacionárnych zdrojov - Rajo, a.s., Zimný štadión V. Dzurilla, Zimný štadión Harmincova, **Zimný štadión O. Nepelu**, ICE-BERG, s.r.o., Messer Tatragas, s.r.o., **Mondeléz SR Production, s. r. o.**, Probugas, a. s., Transpetrol, a. s., Letisko M. R. Štefánika Airport Bratislava, a. s. (BTS), Volkswagen Slovakia, a.s., Linde Gas k.s., **Duslo, a. s., pracovisko Bratislava**, SLOVNAFT, a.s.,
6. ohrozenie zneužitím biologických alebo chemických prostriedkov pri teroristických útokoch.

Navrhované požiadavky a opatrenia civilnej ochrany tvoria podklad pre ich posudzovanie a odsúhlasovanie v ďalších stupňoch prípravnej a projektovej dokumentácie v územnom a stavebnom konaní.

Doložka CO k návrhu ÚPN-Z Horná Mlynská dolina Bratislava MČ Nové Mesto vyslovuje zásady, ktoré je potrebné rešpektovať a konkretizovať priamo v jednotlivých projektoch stavebných objektov v územnom a stavebnom konaní. Pre zabezpečenie záujmov CO sa vychádza zo základných urbanistických, územnoplánovacích a socioekonomických podkladov, navrhovaných v ÚPN-Z pre riešenie objektov a zariadení civilnej ochrany.